

**ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ, ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
ਦਿੱਲੀ - 110007**

**Department of Punjabi, University of Delhi,
Delhi-110007**

***SCHEME OF EXAMINATIONS and COURSE OF
READING***

For one year (Part time Course)

w.e.f. Academic Session 2022-2023

***Course:- Certificate Course in Punjabi
Under Annual Mode***

**Department of Punjabi, Room No. 101,
Faculty of Arts, Extension Building,
University of Delhi
Delhi-110007**

PREAMBLE

The dawn of the 21st century and third millennium has ushered in an era qualitatively different from the earlier ones in terms of foundational postulates, value systems, mindset and life styles. Higher education in the present century is faced with challenges, new tasks and new opportunities. As a significant means of development of human resource, education will have to play a significant role in shaping the 21st century society and the third millennium civilization. The process will affect not only the market economy of the nation as a whole, but also the whole system of higher education, which has to prepare its graduates for participation in the social and the economic development of the country, and the type of the cultural environment and ethics it will need to foster. Information technology is further contributing to this dynamic change and will have major impact on the structure, management and mode of delivery of the educational system.

All of us are conscious of the fact that during the process of crisis in higher education, several crucial areas have emerged in which the university system has to re-examine itself and its relationship with social and economic development. These include the relevance and quality of education, and the process of internationalization of education. There is also a concomitant demand for accountability.

The syllabus of existing **Certificate Course in Punjabi** has been revised/re-structured/re-designed **under annual mode** with a futuristic approach, keeping in mind the new challenges of 21st century.

Certificate Course in Punjabi-1
(CCP-1)
ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕਲਾ
Punjabi Bhasha, Gurmukhi Lipi ate Computer Kala

Learning Objectives:

- The students will demonstrate speaking, listening, reading and writing skills in Punjabi language.
- They will learn basic Punjabi vocabulary and practical use of it.
- They will learn accurate pronunciation of Punjabi language.
- They will comprehend the meaning of words, phrases and sentences written in Punjabi language.
- They will develop communication skills and understanding of social interactions in Punjabi language.

Course Outcomes:

- The students will learn the basic concepts of Punjabi language and Gurmukhi script.
- After completing the course, the students will be able to understand, speak, read and write Punjabi language.
- The students will be able to learn basic Punjabi words and sentence formation and practical use of it.
- The student will improve their speaking ability in Punjabi both in terms of fluency and comprehensive reading.
- They will learn basic computer and internet tools related to Punjabi language.

UNIT 1: ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ (Punjabi Dhuni Giyan ate Shabad Rachna)

- ਸਵਰ
Swar
- ਵਿਅੰਜਨ
Vianjan
- ਲਗਾਖਰ
Lagaakhar
- ਦੋ ਅੱਖਰੀ ਸ਼ਬਦ, ਤਿੰਨ ਅੱਖਰੀ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਚਾਰ ਅੱਖਰੀ ਸ਼ਬਦ
Do Akkhari Shabad, Tinn Akkhari Shabad ate Chaar Akkhari Shabad

UNIT 2: ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Gurmukhi Lipi Nal Jaan-Pachhaan)

- ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰ
Painti Akkhar
- ਪੈਰ ਬਿੰਦੀ ਅੱਖਰ
Pair Bindi Akkhar

- ਪੈਰ ਅੱਖਰ
Pair Akkhar
- ਲਗਾਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ
Lagaan Matrawan

UNIT 3: ਵਾਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ (Vaak Lekhan da Abhiyas)

- ਸਧਾਰਨ ਵਾਕ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ
Sadharan Vaak Di Sikhlaai
- ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ
Sanyukat Vaak Di Sikhlaai
- ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਾਕ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ
Mishrat Vaak Di Sikhlaai
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੂਚਕ, ਨਾਂਹਵਾਚੀ, ਵਿਸਮਕ ਵਾਕ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ
Prashan Soochak, Naahvaachi, Vismak Vaak Di Sikhlaai

UNIT 4: ਸੰਵਾਦ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ ਉਚਾਰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ (Samvaad Lekhan ate Samvaad Ucharan da Abhiyas)

- ਦੇਸਤਾਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ
Dostan, Rishtedaran Jan Guwandhiyan Naal Samvaad
- ਦੁਕਾਨਦਾਰ, ਬੱਸ ਕੰਡਕਟਰ ਜਾਂ ਆਟੋ-ਚਾਲਕ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ
Dukaandar, Bus Conductor Jan Auto- Chalak Naal Samvaad
- ਅਧਿਆਪਕ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜਾਂ ਕਲਰਕ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ
Adhyapak, Principal Jan Clerk Naal Samvaad
- ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ, ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਸੰਵਾਦ
Bus Stand, Railway Station Jan Hawaii Adde te Samvaad

UNIT 5: ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ (Punjabi Bhasha ate Gurmukhi Lipi)

- ਭਾਸ਼ਾ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ
Mudhli Jaan Pachhaan
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
Punjabi Bhasha Da Sankhep Nikas ate Vikas
- ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
Gurmukhi Lipi Da Sankhep Nikas ate Vikas
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
Punjabi Bhasha ate Gurmukhi Lipi Dian Visheshtavan

UNIT 6: ਕੰਪਿਊਟਰ ਉਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਕੋਡ ਟਾਈਪਿੰਗ (Computer Utte Punjabi Unicode Typing)

- ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਿੰਗ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਫੱਟਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ
Punjabi Typing Di Sikhlaai ate Vakh Vakh Punjabi Fauntan Baare Jankari

- G-Lipi-Ca ਦੀ ਵਰਤੋਂ
G-Lipi-Ca Di Varton
- ਗੂਗਲ ਇਨਪੁਟ ਟੂਲਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
Google Input Toolz Di Varton
- ਗੂਗਲ ਫਾਰਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ
Google Form Banaaun Di Sikhlaai

SUGGESTED READINGS:

- Duggal, Narinder Singh (2008), **Punjabi Viyakaran te Rachnavali**, New Book Company, Jalandhar.
- Jalwana, Amandeep Kaur, Raj, Harminder Singh (2013), **Daftari varton lai computer kiwen sikhiye**, Tarakbharati Parkashan, Barnala.
- Kamboj, C. P. (2010), **Cyber Sansar ate Punjabi Bhasha**, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Kamboj, C. P. (2010), **Computer ate Punjabi Bhasha**, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Sandhu, Satnam Singh (Dr.) (2009), **Aao Punjabi Sikhiye**, Punjabi University, Patiala.
- Sandhu, Satnam Singh (Dr.) (2011), **Gurmukhi Sikkho**, Punjabi University, Patiala.
- Sangha, Sukhwinder Singh (2010), **Punjabi Bhasha Vigiyan**, Punjabi Bhasha Academy, Jalandhar.

Certificate Course in Punjabi-2
(CCP-2)
ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ
Punjabi Sabhiyachar ate Lokdhara

Learning Objectives:

- Students will understand the concepts of Folklore and Culture and also learn the relation of Folklore to their surroundings.
- They will learn the various folk traditions of Punjab and their importance in the society.
- Students will demonstrate the knowledge of Folk-literature, Folk-traditions and customs and rituals of Punjab.
- They will examine Punjab's folklore and culture and explore themselves by studying traces of Punjabi culture.
- They will be able to understand the current problems occurring in Punjabi society and can try to find the appropriate way to handle them.

Course Outcomes:

- The students will be able to understand the basic concepts of Punjabi folklore and culture.
- They will demonstrate the knowledge of folk literature, customs and rituals of Punjab.
- The students will develop the knowledge of Punjabi folk songs, fairs and festivals.
- They will be able to examine the Punjabi folk lore and culture through the written and video texts.

UNIT 1: ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Punjabi Sabhiyachar ate Lokdhara:

Mudhli Jaan Pachhaan)

- ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ- ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ
Punjab Da Rehan Sehan- Prof. Manjeet Singh
- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਸਮ ਰਿਵਾਜ- ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
Punjab De Rasam Riwaz- Gulzar Singh Sandhu
- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੇਲੇ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ- ਡਾ. ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ
Punjab De Mele te Tyohaar- Dr. Sohinder Singh Wanjara Bedi
- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ- ਡਾ. ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ
Punjab De Lok Naach- Dr Jagir Singh Noor

UNIT 2: ਲੰਮੇ ਲੋਕ ਗੀਤ (Lamme Lok Geet)

- ਘੋੜੀ ਸੋਹਦੀ ਕਾਠੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ (ਘੋੜੀ)
Ghorhi sohndi kaathiyen De Naal (Gorhi)
- ਸਾਡਾ ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਚੰਬਾ ਵੇ
Saada Chirhiyan Da Chamba Ve (Suhag)
- ਨਿਲੱਜਿਓ ਲੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ (ਸਿੱਠਣੀ)
Nilajjeo Lajj Tuhanu Nahin (Sithni)
- ਧਰਤੀ ਜੇਡ ਗਰੀਬ ਨਾ ਕੋਈ (ਬੋਲੀ)
Dharti Jed Gareeb Na Koi (Boli)

UNIT 3: ਛੋਟੇ ਲੋਕ ਗੀਤ (Chhote Lok Geet)

- ਛੰਦ ਪਰਾਗਾ (ਕੋਈ ਚਾਰ)
Chhand Paraaga (Koi Chaar)
- ਟੱਪੇ (ਕੋਈ ਚਾਰ)
Tappe (Koi Chaar)
- ਬੋਲੀਆਂ (ਕੋਈ ਚਾਰ)
Boliyan (Koi Chaar)
- ਕਿੱਕਲੀ (ਕੋਈ ਚਾਰ)
Kikkali (Koi Chaar)

UNIT 4: ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ (Lok Kathawan)

- ਮਾਇਆ ਅਤੇ ਕਰਮ
Maya ate Karam
- ਸੋਨੇ ਦਾ ਬੂਟਾ
Sone Da Boota
- ਰਲ ਬੈਠਣ ਦੀ ਬਰਕਤ
Ral Baithann Di Barkat
- ਮਾਇਆ ਦੇ ਰੂਪ
Maya De Roop

UNIT 5: ਫੁਟਕਲ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ (Futkal Lok Sahit Roop)

- ਅਖਾਣ (ਕੋਈ ਦਸ)
Akkhaan (Koi Das)
- ਅੱਲਾਂ (ਕੋਈ ਦਸ)
Allaan (Koi Das)
- ਬੁਝਾਰਤਾਂ (ਕੋਈ ਦਸ)
Bujharatan (Koi Das)
- ਚੁਟਕਲੇ (ਕੋਈ ਦਸ)
Chutkule (Koi Das)

UNIT 6: ਵੀਡੀਓ ਟੈਕਸਟ: ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ (Video Text: Viharak Sameekhya)

- ਮੈਂ ਚਾਦਰ ਕੱਢਦੀ ਨੀ- ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ
Main Chadar Kaddhni Ni- Kuldeep Manak
- ਡਿਗ ਪਈ ਨੀ ਗੋਰੀ ਸ਼ੀਸ਼ ਮਹਿਲ ਤੋਂ- ਗੁਰਮੀਤ ਬਾਵਾ, ਲਾਚੀ ਬਾਵਾ ਅਤੇ ਗਲੋਰੀ ਬਾਵਾ
Dig Pai Ni Gori Sheesh Mahal Ton- Gurmeet Bawa, Laachi Baw ate Galori Bawa

- ਬੋਲ ਮਿੱਟੀ ਦਿਆ ਬਾਵਿਆ- ਆਰਿਫ਼ ਲੋਹਾਰ
Bol Mitti Deya Baweya- Aarif Lohar
- ਮਿਰਜ਼ਾ- ਹਰਭਜਨ ਮਾਨ
Mirza- Harbhajan Maan

SUGGESTED READINGS:

- Bedi, S. S. Wanjara (Undated), **Punjab Di Lokdhara**, National Book Trust of India, Delhi.
- Bedi, S. S. Wanjara (2002), **Punjabi Lokdhara Vishavkosh**, National Book Shop, Delhi.
- Gurdial Singh (Undated), **Punjab De Mele ate Teyohar**, Prakashan Vibhag, Bharat Sarkar, Delhi.
- Jasvinder Singh (2014), **Punjabi Sabhiyachar: Pachhan Chinn**, Gracious Books, Patiala.
- Kairon, Joginder Singh (Undated), **Punjabi Lokdhara Adhiyan**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Nahar Singh (2011), **Kaleyan Harna Rohiye Firna**, Punjabi University, Patiala.
- Rajinderpal Singh, Jasvinder Singh, Baldev Singh Cheema (2011), **Lokdhara ate Adhunikta**, Punjabi University, Patiala.
- Sukhdev Madpuri (2013), **Punjabi Lok Gathavan**, Chetana Prakashan, Ludhiana.
- Thind, Karnail Singh (2016), **Punjab da Lok Virsa**, Punjabi University, Patiala.
- Thuhi, Hardial (2018), **Punjabi Lok Gayaki da Safar**, Lokgeet Prakashan, Mohali.